

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Lékařská fakulta v Hradci Králové

Posudek na bakalářskou práci studentky Simony Michálkové na téma - Nejužívanější antikoncepční metoda u ženy ve věkovém rozmezí 17-25 let.

Slečna Simona Michálkové je studentkou 3. ročníku prezenční formy bakalářského studijního programu Ošetřovatelství. Práce je rozdělená na 2 části – Teoretickou a empirickou. Práce je napsána přehledně a dobrou češtinou.

Téma je zvoleno vhodně, vzhledem k aktuálnosti a důležitosti moderní regulace počtí. V úvodu je velice přesně definován cíl práce.

V teoretické části se studentka zabývá historií a charakteristikou různých metod antikoncepce. Velice pozitivně hodnotím kapitolu o historii. V další kapitole jsou popisovány přirozené metody antikoncepce. Je zde výčet metod založených na detekci plodných a neplodných dnů. Je zde málo zdůrazněno, že se jedná o metodu, kterou doporučuje katolická církev a mezi věřícími je tato metoda hojně využívána. U těchto žen je dosaženo kombinací vzpomínaných metod vysoké spolehlivosti, což zde nebylo uvedeno. Poměrně rozsáhlá kapitola se zaměřuje na bariérové metody antikoncepce. Je zde podrobně popsáno použití a technika zavedení. Myslím si, že je této problematice zbytečně věnován velký prostor vzhledem k tomu, že se tento druh antikoncepce prakticky nepoužívá. Stručná kapitola o chemické antikoncepci rozsahem odpovídá.

Nejrozsáhleji jsou popsány hormonální metody antikoncepce. Podrobně nás seznamuje s účinkem, způsobem užívání, kontraindikací a výhodami těchto metod. Jsou rozděleny do subkapitol - kombinovaná perorální hormonální antikoncepce, antikoncepční náplasti, minipilulky, hormonální injekce, hormonální implantáty, nitroděložní antikoncepční systém a postkoitální antikoncepce. Toto rozdělení mi nepřipadá vhodné, protože je nepřehledné. Hormonální antikoncepce se rozděluje na kombinovanou estrogen-gestagenní a gestagenní. V kapitole - kombinovaná perorální hormonální antikoncepce - nejsou popsány nové trendy v užívání bez nutnosti menstruat - takzvané dlouhé cykly. Chybí zde také popis nového gestagenu drospirenonu (preparát Yadine a Yasminelle), který nemá vliv na zvýšení krevního tlaku a na nárůst hmotnosti a jako jediný se používá k zmírnění premenstruačního syndromu. Pěkně je zpracována problematika nežádoucích a příznivých účinků. Stručně pojatá problematika kontraindikací dostačuje. Více bych zdůraznil negativní vliv kouření na užívání kombinované hormonální antikoncepci. Kapitola - antikoncepční náplast - je zpracována přehledně a dostatečně. Chybí zde uvedena další forma kombinované estrogen-gestagenní antikoncepce - vaginální kroužek Nuvaring. Kapitoly - minipilulka, hormonální injekce, hormonální implantáty a postkoitální antikoncepce - jsou napsány dobře, bez připomínek. V kapitole - nitroděložní tělíška - bych více rozepsal rozdíly a výhody moderní gestagenní IUS Mireny a klasických měděných IUD. Je zde milně napsáno, že Mirena není vhodná u žen, které nerodili a nejsou dostatečně popsány výhody tohoto převratného nitroděložního systému. Chirurgická antikoncepce rozsahem odpovídá.

V empirické části práce je dobře a srozumitelně definován výzkumný problém, charakteristika vzorku a charakteristika metod. Bylo rozdáno 100 anonymních dotazníků, ve kterých bylo 17 otázek. Návratnost 86 dotazníků. Vzorek je počtem dostatečný. Interpretace dat je napsána přehledně a srozumitelně bez větších připomínek. Grafická úprava je výborná. První 3 otázky jsou informativní – věk, nejvyšší dokončené vzdělání a zaměstnání. V otázce - jaký druh antikoncepce používáte - uvedlo 72 % žen hormonální antikoncepci, což odpovídá skutečnosti. Otázka číslo 5 je zaměřená na počáteční věk používání antikoncepce. Nejvíce v 17 letech, což také odpovídá skutečnosti. Otázka 6 - druh užívání hormonální antikoncepce – nejvíce žen uvedlo monofazickou, což opět odpovídá skutečnosti. Otázka číslo 7 se zabývá znalostí respondentek o přirozených metodách antikoncepce. V otázce - kdo vás o možnostech antikoncepce poučil - nejvíce žen odpovědělo, že lékař a rodina. V otázce číslo 9 se studentka táže, proč jste se rozhodla pro tento způsob antikoncepce. Je rozdělena do 4 subotázek. Vzorek uživatelůk užívajících kondom, metodu přerušované soulože v kombinaci s kondomem a hormonální antikoncepci v kombinaci s jinou metodou, bych nehodnotil procentuálně, protože se jednalo o vzorek pouze 4-6 žen. Otázka 10 - jak dlouho jste se pro antikoncepci rozhodovala - mi nepřipadá přínosná. Otázka číslo 11 - splnil zvolený způsob antikoncepce vaše očekávání - uvedlo 86% žen ano. Otázka číslo 12 rozvádí předešlou otázku. Zajímavá je informace, kdy 26% žen užívajících hormonální antikoncepci uvedlo odstranění strachu z otěhotnění a její jednoduché užívání. V dalších subotázkách bych odpovědi nehodnotil procentuálně, protože se jedná o malý vzorek 4-6 odpovědí. Otázka číslo 13 rozvádí názory žen, u kterých zvolený způsob antikoncepce očekávání nesplnil. Zde bych také nehodnotil výsledky procentuálně, protože se jedná o malý vzorek 2 respondentek. Otázka 14, 15, 16 se zaměřuje na důvody přerušování užívání antikoncepce. 81 % žen uvedlo, že nemuselo užívání antikoncepce přerušit. V poslední 17. otázce uvedlo 85 % žen, že by svoji antikoncepci doporučilo svým přátelům a známým.

Diskuze popisuje a komentuje 7 cílů této bakalářské práce. Je zde srovnání s podobnou bakalářskou prací z roku 1998. Diskuze je věcná, srozumitelná a přínosná. Cíl práce byl naplněn. Závěr je dobře formulován a je zde vysloven názor studentky na problematiku užívání antikoncepce.

V příloze je rozepsaná mužská antikoncepce a použitý dotazník. V použité literatuře a v pramenech by mohla být použita novější data. Práce s literaturou by mohla být lepší.

Celkově hodnotím práci jako přínosnou a přehledně zpracovanou. Získaná data jsou v korelaci s jinými obdobnými pracemi. Pro nedostatky ve zpracování a informacích teoretické části hodnotím bakalářskou práci velmi dobře.

V diskuzi bych se studentky zeptal na výhody užívání intrauterinního tělíška s gestagenem - Mirena. V druhé otázce bych se zeptal, zda měla srovnání s užíváním druhů antikoncepce u starších žen nad 35 let. Ve třetí otázce bych diskutoval o vlivu kouření na užívání kombinované hormonální antikoncepce.

V Hradci Králové 22.05.2008

MUDr. Luděk Boudláš